

Projekt

przygotowany przez Wójta
Gminy Siemyśl

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SIEMYŚL

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego "Korpus Wsparcia Seniorów w Gminie Siemyśl" na rok 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.¹⁾), w związku z ogłoszeniem przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej programu "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023, Rada Gminy Siemyśl uchwala, co następuje:

§ 1. W ramach programu "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023 uchwala się gminny program osłonowy "Korpus Wsparcia Seniorów w Gminie Siemyśl" na rok 2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siemyśl.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 2023 r.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140 i 2754.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Siemyśl
z dnia 2023 r.

**GMINNY PROGRAM OSŁONOWY
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW W GMINIE SIEMYŚL”
NA ROK 2023**

**Realizator:
Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu**

I. WSTĘP

Gminny program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów w Gminie Siemyśl” na rok 2023, zwany dalej „Programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed gminą zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Program realizowany przez Gminę Siemyśl, zwaną dalej „Gminą”, w ramach II modułu rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023” ma na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Usługa wsparcia, świadczona w ramach Programu, będzie obejmować swoim zakresem dostęp do nowych narzędzi - tzw. opasek bezpieczeństwa, wspomagających opiekę nad seniorami. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu zdrowia seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli. Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, które czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Stanowi także istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych u osób, których stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawą prawną do realizacji Programu jest możliwość uzyskania wsparcia finansowego, pochodzącego z dotacji celowej budżetu państwa, w zakresie realizacji zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, do których zaliczyć należy działania na rzecz ochrony zdrowia i życia seniorów.

Wśród rozeznaczonych potrzeb na terenie Gminy znalazła się konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, w tym w formie „opieki na odległość”. Część osób starszych korzystających z tej formy wsparcia w roku 2022 zadeklarowała dalszą chęć korzystania z

teleopieki. Wobec powyższego stworzenie programu osłonowego jest zasadne i potrzebne.

Wsparcie finansowe dla Gminy w ramach Programu może zostać udzielone na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

III. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

1. Program będzie realizowany od momentu uchwalenia do dnia 31 grudnia 2023 r.
2. Realizatorem Programu będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemysłu – zwany dalej „OPS”.
3. Zadaniem realizatora Programu będzie w szczególności zorganizowanie, koordynacja i realizacja usługi wsparcia w Gminie poprzez zgromadzenie stosownej dokumentacji, wyłonienie odbiorców Programu, zorganizowanie zakupu usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu oraz ustalenie zasad sprawowania opieki na odległość. Ponadto bieżący monitoring i sprawozdawczość.
4. Do Programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, zgłaszające się zarówno przez ogólnopolską infolinię pod nr tel. - 22 505 11 11, jak również bezpośrednio do OPS osobiście lub pod nr tel. 94 35 88 239.
5. Kosztem realizacji zadania jest wydatek jaki poniesie Gmina w związku z zakupem opaski, obsługi systemu, a także organizacją, koordynacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym Programu.
6. Gmina, w ramach wydatkowanych środków z dotacji, jest zobowiązana do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).
7. Program nie przewiduje progów procentowych na poszczególne wydatki. Przyznane środki wydatkowane będą zgodnie z zasadą celowego i racjonalnego wydatkowania środków publicznych, przestrzegając dyscypliny finansów publicznych.

8. Zobowiązaniem Gminy jest umieszczanie logo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na zakupionych opaskach lub innych urządzeniach bezpieczeństwa, jak i na ich opakowaniu, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność.

V. CEL MODUŁU II PROGRAMU KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

Celem modułu II programu Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023, a tym samym Programu, jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych z terenu Gminy poprzez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

Cele szczegółowe Programu:

- 1) świadczenie usług społecznych na rzecz seniorów z terenu Gminy polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym przez zakup oraz pokrycie kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa”, jak również dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów, edycja na rok 2022;
- 2) wsparcie Gminy w świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy (ilość osób będzie uzależniona od kwoty otrzymanej dotacji), którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

VII. MECHANIZM UDZIELANIA POMOCY W RAMACH PROGRAMU:

Krok 1. Realizator Programu rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.

Krok 2. Realizator Programu, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi lub tylko obsługi systemu, jeżeli dysponuje już tzw. opaską bezpieczeństwa zakupioną w ramach niniejszego programu w edycji na rok 2022.

Krok 3. Realizator Programu koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

VIII. OPIS USŁUGI:

W ramach Programu seniorom w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- 1) przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS;
- 2) detektor upadku;
- 3) czujnik zdjęcia opaski;
- 4) lokalizator GPS;
- 5) funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami;
- 6) funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja);
- 7) funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze.

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej będzie prosta w obsłudze, np. będzie posiadać maksymalnie jeden przycisk. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmie decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji będzie on mógł zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika OPS lub wezwać służby ratunkowe.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Program finansowany będzie w 80% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania z dotacji celowej budżetu państwa oraz w 20% z budżetu Gminy.
2. Otrzymanie przez Gminę dotacji celowej z budżetu państwa na realizację działań przewidzianych w okresie realizacji programu jest możliwe po przyjęciu niniejszego programu osłonowego zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.
3. Dotację, o której mowa w ust. 1, przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez Gminę zapotrzebowania.
4. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach Programu będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- 1) zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa”;
- 2) zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu;

- 3) przyznanie dodatków dla pracowników OPS bezpośrednio zaangażowanych w realizację Programu w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym regulaminem wynagradzania;
- 4) koszt szkoleń dla pracowników OPS w zakresie obsługi systemu opieki na odległość;
- 5) promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

X. OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

OPS jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych do celów realizacji Programu i/lub zlecenia udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego Programu.

XI. MONITORING PROGRAMU

1. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu Wójt Gminy Siemyśl, za pośrednictwem Kierownika OPS, przekazuje do wojewody w terminie do dnia 30 stycznia 2024 r.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia następujące dane:
 - 1) rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach Programu;
 - 2) koszt realizacji usługi wsparcia;
 - 3) poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa.
3. Roczne sprawozdanie z realizacji programu z terenu województwa, wojewoda przekazuje do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w terminie do dnia 28 lutego 2024 r.
4. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 3, są przekazywane w postaci elektronicznej, za pośrednictwem CAS.
5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego sporządza zbiorcze sprawozdanie końcowe z realizacji programu w terminie do dnia 17 kwietnia 2024 r.

Uzasadnienie

Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznanych potrzeb gminy. Do zadań tych zaliczyć należy działania na rzecz seniorów. Dzięki realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 gmina zapewni całodobową teleopiekę dla mieszkańców w wieku 65+, która przełoży się na wzrost bezpieczeństwa seniorów w miejscu ich zamieszkania, co ma największe znaczenie w przypadku osób mieszkających samotnie. Dzięki dostępowi do całodobowej teleopieki ratowników medycznych gmina umożliwi seniorom jak najdłuższe pozostanie w ich środowisku domowym. Usługa teleopieki, realizowana przez profesjonalnego wykonawcę, przekłada się na zdrowie psychofizyczne seniorów, a także możliwość całodobowego wsparcia seniora niezależnie od wyzwań związanych np. z epidemią. Dzięki zdalnym usługom teleopieki gmina może objąć wsparciem coraz większą liczbę seniorów. Teleopieka stanowi istotne narzędzie procesu deinstytucjonalizacji systemu opieki społecznej, która to jest kierunkiem rozwoju strategii krajowej polityki społecznej.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.